

รายงานการประเมินผลตามคำรับรองการปฏิบัติงานของ
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

1. ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ข้อมูลทั่วไป

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่
องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การเพิ่มรายได้
การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนทั้งในเมืองและ
ชนบท และเพื่อสนับสนุนให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนให้มีความ
เข้มแข็งยิ่งขึ้น อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้เศรษฐกิจและสังคมไทยเติบโตอย่างมีคุณภาพ และมีการ
กระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างทั่วถึงและยั่งยืน

1.2 วัตถุประสงค์การจัดตั้ง

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543 กำหนด
วัตถุประสงค์การจัดตั้งไว้ ดังนี้

1. สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
การพัฒนาอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัย การพัฒนาสิ่งแวดล้อม การพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่
ของสมาชิกชุมชนเมืองและชนบท โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการบนหลักการพัฒนาที่
สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคม
2. สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน
3. สนับสนุนให้การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนตลอดจน
การประสานสนับสนุนเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือดังกล่าวจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความร่วมมือขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน
ในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

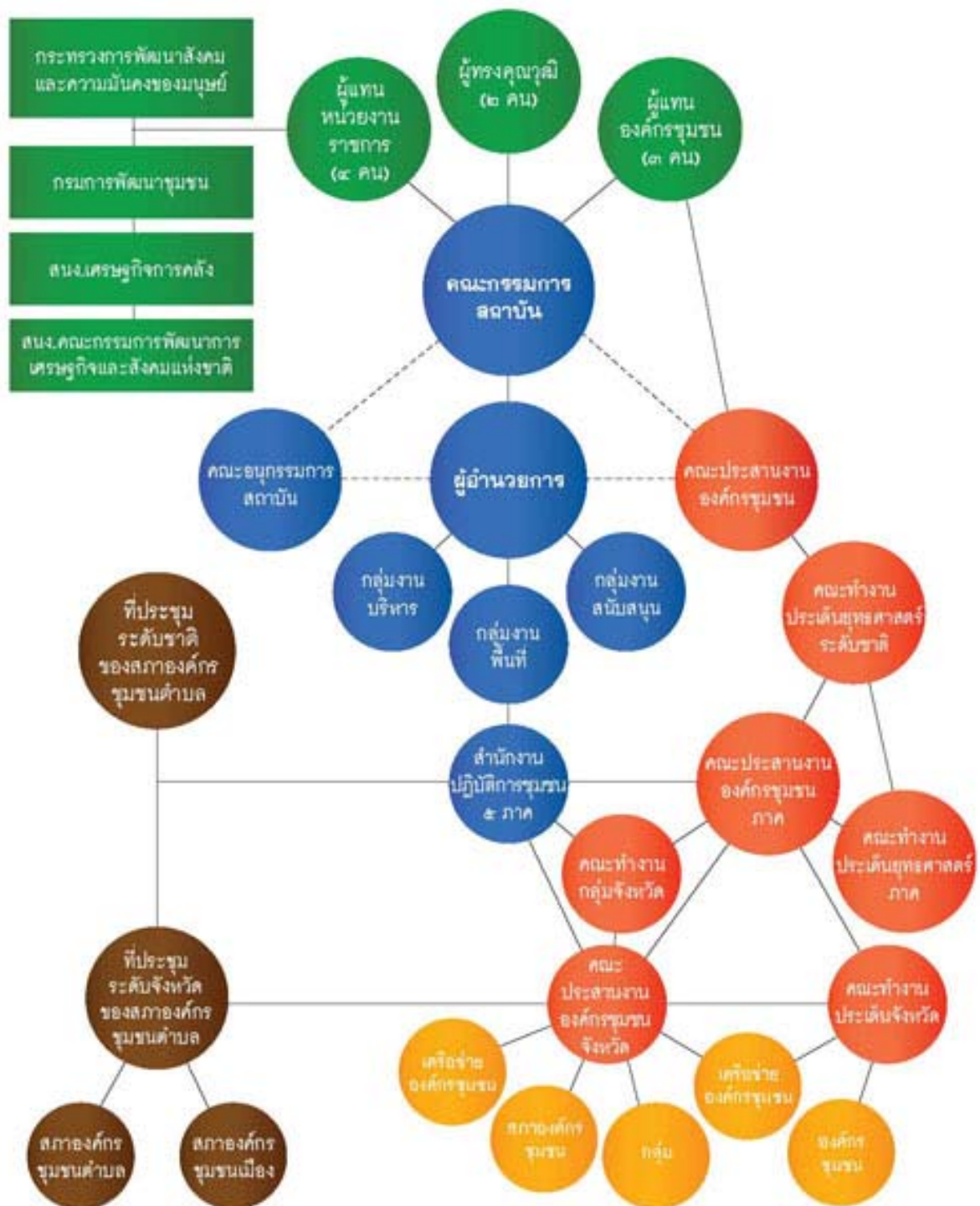
1.3 รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกา : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์

1.4 ผู้อำนวยการ : นางทิพย์รัตน์ นพดารมย์

1.5 รายชื่อคณะกรรมการ (ก.พ.ร.) 30 กันยายน 2552)

คณะกรรมการ	ตำแหน่ง
1. พลเอกสุรินทร์ พิกุลทอง	ประธานกรรมการ
2. ผู้แทนหน่วยราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
3. ผู้แทนหน่วยราชการกรมการพัฒนาชุมชน	กรรมการ
4. ผู้แทนหน่วยราชการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
5. ผู้แทนหน่วยราชการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	กรรมการ
6. นายแก้ว สังข์ชู	กรรมการ
7. นางศิริวรรณ บุตรราช	กรรมการ
8. นายอดุลย์ ยกคำจุ	กรรมการ
9. รศ.ดร.ประสาน บุญโสภิต	กรรมการ
10. นางสาวสมสุข บุญยะบัญชา	กรรมการ
11. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน	กรรมการและเลขานุการ

1.6 โครงสร้างและอัตรากำลัง (1 ตุลาคม 2551 – 30 กันยายน 2552)

อัตรากำลัง 283 อัตรา (พนักงาน 209 อัตรา ลูกจ้าง 74 อัตรา)

1.7 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรที่มุ่งสร้างความเข้มแข็งของสังคมจากฐานรากด้วยพลังองค์กรชุมชนและประชาสังคม”

พันธกิจ

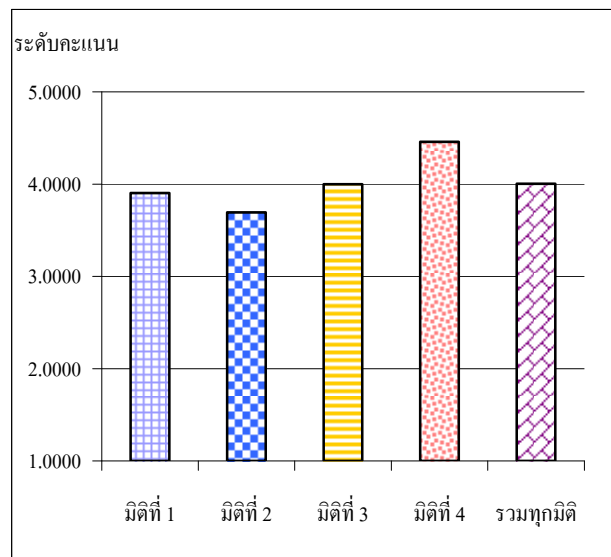
สนับสนุนการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชนและประชาสังคมโดยประสานพลังจากทุกภาคส่วน

ยุทธศาสตร์

1. การสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยในเมืองและที่ดินทำกินในชนบท
2. การพัฒนาองค์กรการเงิน/การจัดการทุนชุมชนและสวัสดิการชุมชน
3. การสนับสนุนการพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง
4. การพัฒนาเผยแพร่องค์ความรู้ชุมชนยกระดับนโยบาย
5. การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเชื่อมโยงท้องถิ่นและภาคพัฒนา
6. การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กร พอช.

2. ตารางสรุปผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติงานของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

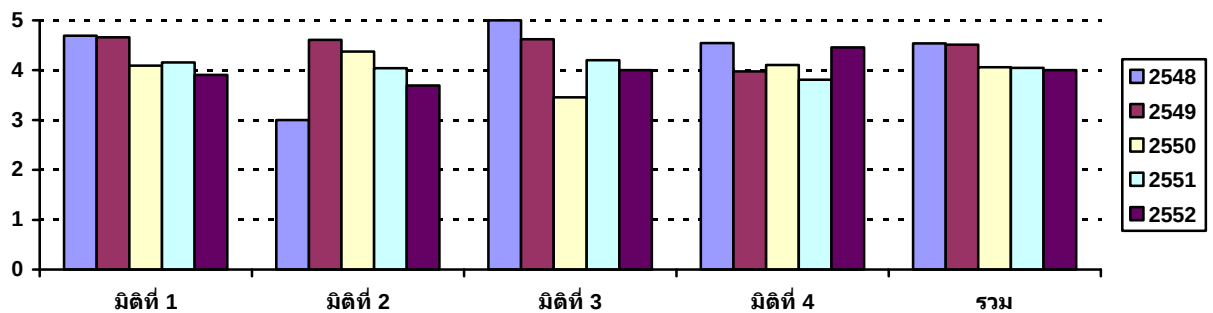
ผลประเมินแยกตามมิติ	น้ำหนัก	ผลคะแนน
มิติที่ 1 ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติงาน	60%	3.9043
มิติที่ 2 คุณภาพการให้บริการ	10%	3.6934
มิติที่ 3 ประสิทธิภาพของการทำงาน	10%	4.0000
มิติที่ 4 การกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาองค์กร	20%	4.4587
รวมทุกมิติ	100%	4.0037

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
มิติที่ 1 มิติด้านประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน		60							3.9043	
1.1 จำนวนตำบลที่มีการฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นเกิดผลสำเร็จจากการฟื้นฟู										
1.1.1 ตำบลเป้าหมายเดิม อย่างน้อย 3 ตำบล	ตำบล	7	900	1,000	1,100	1,200	1,300	1,446	5.0000	0.3500
1.1.2 ตำบลเป้าหมายใหม่ อย่างน้อย 2 ตำบล	ตำบล	7	800	900	1,000	1,100	1,200	1,308	5.0000	0.3500
1.2 จำนวนองค์กรชุมชน ที่ได้รับการรับรองสถานภาพองค์กรชุมชนและมีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม (องค์กรใหม่)	องค์กร	7	8,000	9,000	10,000	11,000	12,000	12,534	5.0000	0.3500
1.3 ร้อยละขององค์กรชุมชนที่ได้รับการรับรองสถานภาพและดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง	ร้อยละ	7	80	85	90	95	100	102	5.0000	0.3500
1.4 จำนวนสภาองค์กรชุมชนตำบลที่มีผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม	ร้อยละ	12	700	900	1,100	1,300	1,500	945	2.2250	0.2670
1.5 จำนวนครัวเรือนที่มีความมั่นคงในการอยู่อาศัยภายใต้การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง	ครัวเรือน	10	17,295	17,795	18,295	18,795	19,295	18,298	3.0060	0.3006
1.6 จำนวนองค์กรผู้ใช้สินเชื่อหรือองค์กรการเงินชุมชนมีระบบการบริหารจัดการตนเองที่ดีเชิงคุณภาพ	องค์กร	6	400	450	500	550	600	555	3.6000	0.2160
1.7 ร้อยละของสินเชื่อที่มีปัญหาต่อสินเชื่อคงเหลือทั้งหมด	ร้อยละ	4	21.30	19.30	17.30	15.30	13.30	15.35	3.9750	0.1590
มิติที่ 2 มิติด้านคุณภาพการให้บริการ		10							3.6934	
2 ระดับความสำเร็จของการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ										
2.1.1 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ระดับ	6	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.3000
2.1.2 ร้อยละของระดับความพึงพอใจในการให้บริการขององค์กรมหาชน	ร้อยละ	4	70	75	80	85	90	73.67	1.7336	0.0693
มิติที่ 3 มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน		10							4.0000	
3.1 ระดับความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต	ระดับ	10	1	2	3	4	5	4	4.0000	0.4000
มิติที่ 4 มิติด้านการกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาองค์กร		20							4.4587	
4.1 ระดับการพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาองค์กร	ระดับ	10	1	2	3	4	5		4.4213	0.4421
4.2 ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายของระดับองค์กรสู่ระดับบุคคล	ระดับ	2	1	2	3	4	5	4	4.0000	0.0800
4.3 ระดับคุณภาพของการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ										
4.3.1 สรุปผลการทบทวนและวิเคราะห์ระบบฐานข้อมูลที่มีคุณภาพครบถ้วนตามประเด็นที่กำหนด	ประเด็น	1.50	2	4	6	8	10	10	5.0000	0.0750
4.3.2 จัดทำแผนปฏิบัติการระยะยาว 4 ปี (พ.ศ.2552-2555) และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552	แผน	1.50			3		5	5	5.0000	0.0750
4.3.3 ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552	ร้อยละ	2	80	85	90	95	100	92.40	3.4800	0.0696
4.4 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาขีดสมรรถนะบุคลากร	ร้อยละ	3	1	2	3	4	5	74	5.0000	0.1500
น้ำหนักรวม		100							ค่าคะแนนที่ได้	4.0037

3. เปรียบเทียบผลการประเมินรายปีของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2552

คะแนน พ.ศ.	มิติที่ 1	มิติที่ 2	มิติที่ 3	มิติที่ 4	รวม
2548	4.6893	3.0000	5.0000	4.5400	4.5342
2549	4.6589	4.6053	4.6215	3.9748	4.5092
2550	4.0936	4.3780	3.4551	4.1025	4.0599
2551	4.1549	4.0400	4.2000	3.8117	4.0472
2552	3.9043	3.6934	4.0000	4.4587	4.0037

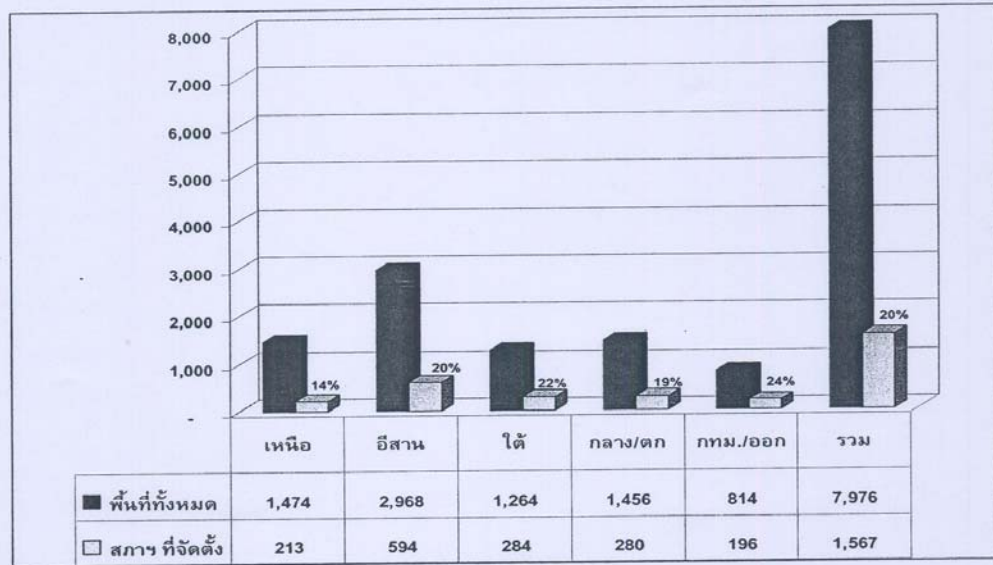
4. ผลการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

4.1 การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสภาพองค์กรชุมชน

การจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลและพัฒนาคุณภาพของสภาองค์กรชุมชนที่จัดตั้งแล้ว เพื่อให้เกิดระบบการบริหารจัดการงานพัฒนาที่เน้นชุมชนเป็นตัวตั้งและเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงงานพัฒนาสู่แผนงานองค์กรชุมชนระดับตำบลและจังหวัด มีผลการดำเนินงานสะสมในช่วงที่ผ่านมาครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 5 ภาค จำนวน 1,567 ตำบล คิดเป็นร้อยละ 104.47 ของพื้นที่เป้าหมายจำนวน 1,500 ตำบล และคิดเป็นร้อยละ 19.65 ของพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งมีจำนวน 7,976 ตำบล/เทศบาล/เขต

แผนภูมิที่ 1 แสดงจำนวนสภาองค์กรชุมชนตำบลที่มีการจัดตั้ง จำแนกรายภาค

หน่วย : ตำบล

4.2 โครงการบ้านมั่นคง

โครงการบ้านมั่นคงได้มีการสนับสนุนโครงการและงบประมาณจำนวน 194 โครงการ 389 ชุมชน 18,298 ครัวเรือน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 100.02 ของครัวเรือน เป้าหมายจำนวน 18,295 ครัวเรือน โดยมีการสนับสนุนงบประมาณระบบสาธารณูปโภค จำนวน 544.95 ล้านบาท และสนับสนุนการพัฒนากระบวนการในเมืองจำนวน 31.94 ล้านบาท ซึ่งสามารถแยกเป็นพื้นที่รายภาคได้ดังนี้

ภาค	จำนวนโครงการ	จำนวนชุมชน	ครัวเรือน	งบสนับสนุน สาธารณูปโภค (ล้านบาท)	ครัวครัวศูนย์พัก คนไร้บ้าน (ล้าน บาท)	งบสินเชื่อ (ล้านบาท)	งบบริหารจัดการ 5 % (ล้านบาท)	งบพัฒนากระบวนการ เมือง (ล้านบาท)
กรุงเทพและปริมณฑล	44	83	4,996	148.97	9.03	444.05	5.38	0.80
ภาคกลาง	31	34	3,966	115.73	0.80	115.03	3.52	
ภาคตะวันตก	13	18	1,027	31.41	1.48	38.00	1.34	1.10
ภาคตะวันออก	24	35	1,548	46.04	2.07	20.86	1.90	0.50
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	38	71	3,111	95.00	1.03	27.35	3.86	0.40
ภาคใต้	30	93	2,420	65.35	1.11	71.72	2.58	0.07
ภาคเหนือ	14	55	1,230	42.44	0.44	4.19	1.20	0.08
ส่วนกลาง								28.99
รวม	194	389	18,298	544.95	15.95	721.20	19.78	31.94

5. จุดเด่น/ พัฒนาการที่ดีขององค์กรมหาชน

5.1 เป็นองค์กรที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้และให้ชุมชนมีส่วนร่วม โดยมีเครือข่ายในพื้นที่เป็นตัวขับเคลื่อนการทำงานได้ดี ทั้งนี้ ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ พอช. เป็นผู้สนับสนุนงบประมาณโดยให้ชุมชนเป็นแกนนำหลักในการดำเนินงานและกำหนดเนื้องานอย่างแท้จริงตั้งแต่ต้นจนจบ โดยมี พอช. เป็นผู้จัดการกระบวนการ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้คำปรึกษาแนะนำและติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ เช่น การฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น ทำให้การดำเนินการด้านการฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นประสบความสำเร็จเกินเป้าหมาย

5.2 ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยได้มีการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดสมรรถนะหลักและสมรรถนะด้านการบริหารจัดการ และนำผลการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาขีดสมรรถนะบุคลากรผ่านโครงการพัฒนาต่าง ๆ เช่น โครงการสนับสนุนการพัฒนาตนเองรายบุคคลของผู้ปฏิบัติงาน โครงการพัฒนาศักยภาพหัวหน้าทีมงาน โครงการพัฒนาผู้ส่งเสริมสภาองค์กรชุมชน เป็นต้น โดยบุคลากรที่เข้ารับการพัฒนากินร้อยละ 70 มีระดับความสำเร็จของการพัฒนาในระดับ ที่ดีขึ้นหรือเหมาะสมกับตำแหน่งงาน

6. ข้อสังเกตเพื่อการปรับปรุง

6.1 การดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ 1.4 จำนวนสภาองค์กรชุมชนตำบลที่มีผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม พอช. ดำเนินการได้ค่อนข้างน้อย กล่าวคือทำได้เพียง 945 ตำบลเนื่องจากภารกิจที่กำหนดไว้ตามมาตรา 21 ของ พ.ร.บ. สภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 หลายข้อเป็นภารกิจที่ต้องใช้เวลา พอช. จึงควรต้องปรับกระบวนการทำงานหรืออาจใช้ชุมชนต้นแบบเป็นตัวช่วยในการสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความร่วมมือจากสมาชิกในชุมชนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งต้องผลักดันให้มีผู้นำชุมชนที่มีคุณภาพและความเข้มแข็งด้วย

6.2 การดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ 1.5 จำนวนครัวเรือนที่มีความมั่นคงในการอยู่อาศัยภายใต้การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง แม้ว่า พอช. จะดำเนินการได้ตามเป้าหมาย แต่จากข้อมูลด้านที่อยู่อาศัยทั่วประเทศ พอช. สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องความมั่นคงในด้านที่อยู่อาศัย ได้เพียง 20% เนื่องจากมีงบประมาณจำกัด

พอช. ควรอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนอื่น โดยเฉพาะท้องถิ่น ให้เข้าเข้ามามีบทบาทสนับสนุนในเรื่องนี้มากขึ้น และดำเนินขยายผลจากชุมชนต้นแบบที่พอช. ดำเนินการได้สำเร็จไปยังชุมชนอื่น และดำเนินการในพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนก่อน

6.3 การดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ 1.7 ร้อยละของสินเชื่อที่มีปัญหาต่อสินเชื่อคงเหลือทั้งหมด แม้ว่าจะดำเนินการได้ตามเป้าหมาย แต่ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการติดตามหนี้ได้ยาก เนื่องจากลูกหนี้เป็นองค์กร ไม่ได้ให้กูรายบุคคล ปัจจุบันสามารถแก้ปัญหาได้บ้างแต่ยังไม่เบ็ดเสร็จหลายองค์กร เพราะยังขาดระบบการบริหารจัดการภายในที่ดี และมีปัญหาด้านการบริหารจัดการภายใน

พอช. ควรจะใช้วิธีในเชิงป้องกันมากขึ้นสำหรับกลุ่มใหม่ที่ขอสินเชื่อ เช่น การจัดประชุมเครือข่ายจังหวัดทุกเดือน วางหลักเกณฑ์เข้มงวดมากขึ้นในการให้สินเชื่อ การใช้ฐานข้อมูลให้เป็นประโยชน์เพื่อส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้าแก่องค์กรที่กำลังจะมีปัญหา และการส่งเสริมการบริหารจัดการทางการเงินให้ทั่วถึงมากขึ้น

6.4 การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ และเมื่อมีการปรับโครงสร้างการทำงานภายในองค์กรแล้ว ควรทบทวนผู้รับผิดชอบแผนปฏิบัติการ เพื่อให้มีการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมาย

6.5 เป็นองค์กรที่มีบุคลากรจำนวนมากจึงยังไม่สามารถถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายของระดับองค์กรสู่ระดับบุคคลได้ แต่มีการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายถึงระดับส่วนงาน ในเชิงคุณภาพ พอช. ควรจัดให้มีการทบทวนสรุปผลการจัดสรรสิ่งจูงใจให้แก่สำนักตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้กำหนดไว้ในปี 2551 และควรจัดสรรสิ่งจูงใจตามหลักเกณฑ์/แนวทางที่กำหนดในปี 2552 ให้กับเจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างระบบแรงจูงใจ

6.6 ควรจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีในระบบบริหารงานสำคัญ ได้แก่ เรื่องบริหารความเสี่ยง การบริหารสารสนเทศ และการบริหารบุคคล ให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มปีงบประมาณและควรรายงานผลต่อคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ

.....